

Okruhy k ústní zkoušce z předmětu
Základy veřejných financí a veřejné správy
(BPV_ZVFS) 2014/2015

Student si u ústní zkoušky náhodně vybere po jedné otázce z každého problémového okruhu. Dle charakteru otázky student rozebere teoretické poznatky a ty následně aplikuje do praktické roviny (u témat, kde je to možné). Zkoušející má právo otázku zúžit na jím vybraný dílčí aspekt otázky nebo naopak propojit na jinou, i nevylosovanou otázku (přemýšlejte proto o otázkách v souvislostech). Zkušební otázka může být v daný zkouškový termín vylosována opakovaně.

Konečná známka předmětu závisí na navržené známce (na základě průběžné přípravy studenta) a na ohodnocení studentova výsledku u ústní zkoušky. Jestliže student nezná správné odpovědi na některou z vylosovaných otázek, je zkouška uzavřena známkou F.

OKRUH OTÁZEK Z VEŘEJNÉ EKONOMIE A VEŘEJNÉ SPRÁVY

1. Stát jako ekonomický subjekt. Formy státních zásahů. Veřejný sektor, vymezení pojmu, rozsah VS, měření, porovnávání VS, vývojové tendence.
2. Funkce veřejného sektoru, různé přístupy a názory na (ne)potřebnost veřejného sektoru.
3. Příčiny existence veřejného sektoru. Selhání trhu (mikroekonomické a makroekonomické).
4. Příčiny existence veřejného sektoru. Selhání trhu. Distribuční spravedlnost. Měření příjmové nerovnosti.
5. Externality – koncept, definice, podstata neefektivnosti (selhání trhu).
6. Externality – řešení (soukromá a veřejná).
7. Asymetrické informace – koncept, definice, podstata neefektivnosti (selhání trhu), možná řešení.
8. Základy teorie statků. Kolektivní - veřejné statky, smíšené statky.
9. Veřejná volba jako proces tvorby rozhodnutí ve VS, volič medián
10. Role aktérů veřejné volby (byrokracie, zájmové skupiny). Příčiny selhání veřejného sektoru.
11. Daňová teorie – daňová efektivnost, přesun, a dopad daně, koncept mrtvé ztráty.
12. Daňová teorie – optimální daně, daňová spravedlnost, progresivita daňového systému.
13. Jak je v ČR organizována ústřední veřejná správa? Jaké instituce definuje Ústava ČR a co je jejich cílem. Jaké funkce má v systému veřejné správy vámi zvolené ministerstvo?
14. Čím jsou specifické reformy veřejné správy v post-komunistických zemích? Jaké cíle reformem zaznívaly, na jaké problémy jejich reformem se upozorňuje? Uveďte na příkladech reformy české veřejné správy.

OKRUH OTÁZEK Z VEŘEJNÝCH FINANČÍ

1. Rozpočtová soustava a rozpočtový proces, rozpočtová pravidla, státní rozpočet na rok 2014.
2. Veřejné příjmy (definice, význam, třídění). Přímé daně a jejich vývoj 2008-2013.
3. Daňová kvóta, Lafferova křivka, daňové úniky. Nepřímé daně a jejich vývoj 2008-2013.
4. Veřejné výdaje (definice, význam, třídění; mandatorní položky).
5. Modely financování důchodového systému, praxe v ČR.
6. Důvody pro důchodovou reformu v ČR. Základní změny v I., II. a III. pilíři důchodového zabezpečení v ČR mezi roky 2010-2014.
7. Financování zdravotnictví v ČR, jeho problémy a možná řešení. Základní srovnání se situací v jiných zemích.
8. Krátkodobá fiskální nerovnováha (příčiny, typy, důsledky, řešení), včetně situace v ČR. Vliv ekonomické krize (cyklický dopad) na příjmovou a výdajovou stranu.
9. Dlouhodobá fiskální nerovnováha (příčiny, důsledky, řešení), včetně situace v ČR.
10. Maastrichtská konvergenční kritéria, Pakt stability a růstu. Příčiny důsledky, možná řešení současných problémů Eurozóny. Konsolidace českých veřejných financí.
11. Rozpočet Evropské unie, příjmy a výdaje rozpočtu EU. Finanční aspekty členství ČR v EU, čerpání z fondů EU.
12. Rozpočty obcí, příjmy a výdaje, aktuální problémy veřejných financí na obecní úrovni. Co je podstatou smíšeného systému veřejné správy obcí, jaké kategorie obcí se v souvislosti s ním rozlišují a jak se to projevuje do příjmů těchto obcí?
13. Vyjmenujte orgány obce a charakterizujte jejich funkce. Komentujte, jaké záležitosti aktuálně řeší orgány vaší obce. Jaké hlavní odlišnosti veřejné správy byste zmínil v souvislosti se statutárním městem?
14. Teorie fiskálního federalismu. Rozpočty krajů, příjmy a výdaje. Problematika rozpočtového určení daní. Význam regionů soudržnosti. Kompetence orgánů kraje.